

Het arrest van de Raad van State met betrekking tot het bestemmings-plan "Fort de Pol, Eefde West en Windpark IJsselwind", dd 12 mei j.l.

Appellanten: o.a. Stichting Eefde Tegen-wind, omwonenden en GMB BioEnergie Zutphen B.V.

Verweerders: Raad+B&W Zutphen, Waterschap en Gedeputeerde Staten Gelderland

Analyse uitspraak door leek op pag 5.

“Onderdeel van het bestemmingsplan is het Windpark IJsselwind, een initiatief van IJsselwind B.V. en het Waterschap Rijn en IJssel om in dit plangebied gezamenlijk drie windturbines te realiseren. Windturbinelocaties 1 en 2 zijn gelegen ten Noorden van het Twentekanaal in het buitengebied van Zutphen en windturbinelocatie 3 is gelegen op het laagste plateau van Fort de Pol. “

Illustration 2: Eefde & Gemeente Zutphen Illustration 1: vergunning rechterturbine vernietigd

Begrippen: Raad = de gemeenteraad van Zutphen, **Afdeling** = Raad van State

Conclusie: Enkele beroepsgronden tegen het bestemmingsplan leiden tot de conclusie dat het plan in strijd met de artikelen 3:2 (zorgvuldigheid van het onderzoek) en 3:46 (deugdelijkheid van de motivering) van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) zijn vastgesteld. De aard van de beroepsgronden brengt met zich dat de raad zal moeten heroverwegen waar de turbines ruimtelijk aanvaardbaar worden geacht.

Klik [hier](#) voor de uitspraak.

Samenvatting

4.2: Nut indienen zienswijze: Bij uitspraak van 4 mei 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:953](#), onder 4.3 tot en met 4.8, heeft de Afdeling - tegen de achtergrond van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 14 januari 2021, Stichting Varkens in Nood, ECLI:EU:C:2021:7 - overwogen dat aan degene die bij een besluit geen belanghebbende is in de zin van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb, maar die wel een **zienswijze** heeft ingediend tegen het ontwerpbesluit op basis van de in het nationale omgevingsrecht gegeven mogelijkheid daartoe, in beroep niet zal worden tegengeworpen dat hij geen belanghebbende is.

De Afdeling stelt niet zelf vast of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, maar beoordeelt aan de hand van die gronden of de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

Effecten tellen op

6.2: Aldus gelden deze normen afzonderlijk voor windturbines 1 en 2 enerzijds en windturbine 3 anderzijds. Dit betekent dat zonder extra normstelling de drie voorziene windturbines meer geluid en slagschaduw kunnen veroorzaken dan waar de raad in het onderzoek vanuit is gegaan. Het plan is op dit punt onzorgvuldig vastgesteld. De Afdeling stelt vast dat wat er ook zij van dergelijke afspraken (tussen verschillende exploitanten tot beperking cumulatieve effecten, AMK) , daarmee een effectieve publiekrechtelijke handhaving van die afspraken nog niet is verzekerd. De Afdeling ziet gelet op het voorgaande geen aanleiding om in overeenstemming met het voorstel van de raad zelf in de zaak te voorzien.

Afstand tot hoogspanningsleiding:

8.2: In het Handboek Risicozonering Windturbines wordt een afstand tot hoogspanningsinfrastructuur aanbevolen gelijk aan de hoogste waarde van de tiphoogte of de maximale werpafstand bij nominaal toerental. Uitgaande van de referentieturbine GE 2.75-120 is dat 185 m. Zoals hiervoor is overwogen, is de vestiging van risicovolle inrichtingen als bedoeld in het [Bevi](#) daar niet uitgesloten. Het plan is op dit punt onvoldoende gemotiveerd.

Belanghebbend:

11.3: De bestuursrechter mag een besluit niet vernietigen wegens schending van een rechtsregel die kennelijk niet strekt tot bescherming van het belang van degene die in (hoger) beroep komt. De stichting heeft komt volgens de doelstelling uit haar statuten mede op voor het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu waaronder bodem- en grondwaterverontreiniging. Art. 8:69a Awb staat in zoverre niet aan vernietiging van het besluit in de weg.

Bodem- en grondwaterkwaliteit:

11.4: Door de omstandigheid dat [appellanten sub 1] een waterput van 11 m diep hebben, kan niet op voorhand worden uitgesloten dat het plan leidt tot een aantasting van de bodem- en grondwaterkwaliteit bij de woning van [appellanten sub 1]. Daarom kan niet worden volgehouden dat de Wet bodembescherming kennelijk niet strekt tot bescherming van hun belangen. Art. 8:69a Awb staat in zoverre niet aan vernietiging van het besluit in de weg.

Niet wordt ingegaan op de vraag of het plan als gevolg van die belastingen en doorboringen van het afvalpakket en/of eventuele isolerende grondlagen kan leiden tot verontreiniging van het grondwater. Hiermee is niet duidelijk waarop de raad baseert dat de fundering zodanig kan worden

uitgevoerd dat geen onaanvaardbaar risico bestaat op verontreiniging van het grondwater en de door de stichting en [appellanten sub 1] naar voren gebrachte vrees ongegrond is.

In dit geval hebben de stichting en [appellanten sub 1] gemotiveerd, onder verwijzing naar specifieke omstandigheden, betoogd dat onvoldoende onderbouwd is dat het plan uitvoerbaar is vanwege het risico op verontreiniging van het grondwater. Het lag op de weg van de raad om uit een oogpunt van zorgvuldigheid daarop een onderbouwde reactie te geven. Die ontbreekt echter. Het plan is in zoverre onzorgvuldig tot stand gekomen en daarmee vastgesteld in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

14.3: Verder staat het relativiteitsvereiste niet aan vernietiging in de weg, wanneer een rechtspersoon als bedoeld in artikel 1:2, derde lid, van de Awb opkomt voor collectieve belangen die zij, gelet op haar statutaire doelstelling en door haar feitelijke werkzaamheden behartigt, en die geheel of ten dele samenvallen met de belangen die de norm beoogt te beschermen (vergelijk onder 6.10 en 10.69 van de overzichtspraak over relativiteit van 11 november 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2706](#)).

14.5: Voor zover de stichting opkomt voor de belangen van de dassen, staat, gelet op haar statutaire doelstelling en haar werkgebied, het relativiteitsvereiste niet aan vernietiging van het besluit tot vaststelling van het plan in de weg). De Afdeling zal daarom ingaan op het beroep van de stichting op dit punt.

Dassen:

14.8: De Afdeling overweegt dat de raad reeds omdat hij van een onjuiste locatie van de turbine is uitgegaan, niet heeft kunnen stellen dat op voorhand in redelijkheid het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat.

14.9: De Afdeling acht een dergelijke aanpassing te verstrekken, temeer nu niet duidelijk is welke gevolgen de nieuwe positie van de turbine en het nieuwe tracé van de toegangsweg zullen hebben voor de dassenburchten in de omgeving. Evenmin is duidelijk welke andere ruimtelijke gevolgen de nieuwe positie van de turbine met zich zal brengen.

Landschapsinpassing:

12.3: De Afdeling stelt vast dat wat de raad beoogde te regelen onvoldoende in de planregels tot uitdrukking komt. Artikel 4.4 van de planregels dwingt er enkel toe om een inrichtingsplan over te leggen. Als dit inrichtingsplan is overgelegd, is aan deze bepaling voldaan, ongeacht de inhoud daarvan. Het betoog slaagt. Het bestreden besluit waarbij het plan is vastgesteld is in zoverre in strijd met artikel 3:46 van de Awb worden vernietigd

Nota van Zienswijzen:

13.3: De Afdeling stelt vast dat de raad bij het vaststellen van de nota van zienswijzen heeft beoogd tot een aanpassing van de planregeling te komen met het oog op een duidelijke omschrijving van "bestaande bedrijfsactiviteiten". Deze wijziging is echter niet in de planregels doorgevoerd. Het vastgestelde plan komt daarmee niet overeen met de bedoeling van de raad. Het plan is in zoverre onzorgvuldig tot stand gekomen en daarmee vastgesteld in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

16: **Eindconclusie:** "Niet is uitgesloten dat belanghebbenden die niet als partij aan het geding hebben deelgenomen, onevenredig kunnen worden benadeeld door een eventueel nieuw vast te stellen plan waarin voor andere posities van de turbines wordt gekozen. Onder deze omstandigheden verwacht de Afdeling niet dat een [Bestuurlijke lus](#) bijdraagt aan een spoedige beëindiging van het geschil en dat partijen meer gebaat zijn bij het zo spoedig mogelijk verkrijgen

van duidelijkheid over de uitkomst van deze procedure. “

Omdat het beroep tegen het bestemmingsplan slaagt en het bestemmingsplan niet in stand kan blijven, kunnen de omgevingsvergunningen voor zover het gaat om het bouwen en het oprichten en in werking hebben van de turbines evenmin in stand kan blijven. Er bestaat immers een juridische samenhang tussen het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningen, voor zover deze betrekking hebben op het bouwen en het oprichten en in werking hebben van de windturbines. De Afdeling ziet daarom af van inhoudelijke bespreking van beroepsgronden die specifiek tegen de omgevingsvergunningen zijn gericht.

De beroepen gericht tegen het plan zijn gegrond. Het hele plan en de omgevingsvergunningen voor turbine 1, 2 en 3 worden vernietigd.

Bespreking door leek (Arthur Koks=AMK, 13 mei 2021)

Diverse bijzondere omstandigheden maken dat het beroep hier slaagt.

Bijvoorbeeld:

- a) De aanwezigheid van een dassenburcht.
- b) Nabijheid van een hoogspanningsleiding in combinatie met nabije opslag van milieubedreigende stoffen.
- c) Een niet te saneren afvalstortplaats met gevaar van vervuiling grondwater door grondverstoring tgv fundering turbine.
- d) Allerlei procedurele fouten door B&W en de gemeenteraad. (bijv landschapsinpassing)

Daarom is het te vroeg voor de leuze: “Bij Zutphen begint de victorie”.

Wel blijkt dat:

1. stichtingen en bewoners het de overheid knap lastig kunnen maken.
2. de statuten van de stichting belangrijk zijn: opnemen beschermen grond-, water- en grondwaterkwaliteit.
3. zienswijzen indienen van belang is om later ontvankelijk te worden verklaard
4. procederen een vermogen kost.
5. Voorzorgsbeginsel geen rol speelt in de uitspraak.
6. Geluidsoverlast en gezondheidsschade geen rol spelen in de uitspraak.